USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **I. Y.,** zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2018, č. j. OAM-9/LE-LE05-LE28-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 8. 2018, č. j. 61 Az 15/2018 – 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 4. 2018, č. j. OAM-9/LE-LE05-LE28-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo o žádosti žalobce ze dne 15. 1. 2018 o udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobou, jíž se domáhal jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Tvrdil, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil možnost jeho vnitřního přesídlení v rámci Tuniska, přičemž poukázal na to, že ani zčásti nenaplnil požadavky uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93. Žalovaný pouze uvedl, že aplikace institutu vnitřního přesídlení je možná, neboť jí sám

žalobce již využil, zcela ovšem pominul úvahu o tom, zda v jeho zemi původu nedošlo k takovým změnám, které již v současnosti neumožňují použití § 2 odst. 7 zákona o azylu. Nelze přijmout závěr o neexistenci hrozby vážné újmy žalobci pouhým odkazem na jeho minulé přestěhování, které jej izolovalo od konkrétního fyzického nebezpečí ze strany rodiny jeho bývalé přítelkyně.

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 17. 8. 2018, č. j. 61 Az 15/2018 – 33 (dále jen „napadený rozsudek“) podanou žalobu zamítl. Zdůraznil, že obsahovala jediný žalobní bod, a to námitku nedostatečného vyhodnocení možnosti vnitřního přesídlení žalobce v rámci Tuniska. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce se o problémech s rodinou jeho bývalé přítelkyně sice zmínil v písemném vyjádření v souvislosti s podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 15. 1. 2018; v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 24. 1. 2018 však uvedl jako důvod své žádosti neschopnost splácet dluhy vzniknuvší v souvislosti s pronájmem restaurace v zemi původu; stejně tak při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 24. 1. 2018 jakožto důvod opuštění Tuniska sdělil, že si chtěl jet do České republiky vydělat na splácení dluhu z dřívějšího podnikání, což by v zemi původu nedokázal. Krajský soud vzhledem k tomu, že žalobce problémy s rodinou své bývalé přítelkyně zmínil až na výslovný dotaz pracovníka žalovaného, přičemž navíc uvedl, že mu jimi bylo vyhrožováno naposledy v roce 2007 nebo 2008 a od té doby žil v jiné části země bez jakýchkoli potíží z jejich strany, posoudil tvrzené nebezpečí jako naprosto nepřesvědčivé. Konstatoval, že již uplynulo 10 let a je tedy velmi nepravděpodobné, že by se mu rodina bývalé přítelkyně ještě stále chtěla pomstít. Úvahy žalovaného ohledně přestěhování se do jiného místa proto shledal jako naprosto zbytečné.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které navrhl jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel předně uvádí, že přijatelnost kasační stížnosti je dána tím, že se krajský soud v napadeném rozhodnutí dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do jeho hmotně právního postavení, a to zcela nesprávným vyhodnocením možnosti vnitřního přesídlení v rámci Tuniska. Nesouhlasí v této otázce s posouzením krajského soudu, neboť se domnívá, že úvahy žalovaného k ní nebyly zcela zbytečné, naopak se jednalo o klíčové zdůvodnění toho, proč hrozba vážné újmy ze strany příbuzných jeho bývalé přítelkyně nebyla shledána za azylově relevantní důvod. Žalovaný totiž odmítnutí azylově relevantního důvodu vystavěl právě na údajné možnosti vnitřního přesídlení, jehož přezkoumání je pro celkovou správnost napadeného rozhodnutí klíčové. Stěžovatel uvedl, že aplikovatelnost institutu vnitřního přesídlení se ovšem řídí jasnými pravidly vymezenými Nejvyšším správním soudem, přičemž shodně jako v žalobě odkázal na jeho rozsudek ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93; v něm uvedeným požadavkům však žalovaný nedostál, neboť se vůbec nezabýval možností vnitřního přesídlení stěžovatele po jeho návratu do Tuniska, nýbrž pouze uvedl, že svým vlastním jednáním již prokázal, že přesídlení je možné, neboť toho dříve sám využil. Z toho však nelze v žádném případě vyvozovat, že stejným způsobem by bylo možné řešit jeho situaci i v současnosti. Pokud se žalovaný uchýlil k poměrně zkratkovité úvaze, podle níž minulé přestěhování stěžovatele v rámci Tuniska implikuje možnost odkázání žadatele o mezinárodní ochranu na využití institutu vnitřního přesídlení, pak je jeho jednoznačnou povinností do své úvahy vtělit argumentaci

týkající se toho, zda ve stěžovatelově zemi původu nedošlo k takovým změnám, které by přesídlení již v současnosti neumožňovaly. Jelikož tak žalovaný neučinil, zatížil dle stěžovatele napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, pročež nemůže obstát ani napadený rozsudek, neboť se předmětným žalobním bodem fakticky nezabýval.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se při posuzování stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany nedopustil žádné nezákonnosti, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, přičemž shromáždil potřebné podklady a objektivní informace pro zodpovědné rozhodnutí, zjistil skutečný stav věci a případ posuzoval ve všech souvislostech; podrobně se zabýval tvrzeními stěžovatele a neshledal je azylově relevantními. Dále shrnul průběh správního řízení a důvody pro neudělení mezinárodní ochrany. Sdělil, že souhlasí s napadeným rozsudkem a neshledává v něm žádná pochybení; co se týče kasačních námitek, rozhodl se k nim nevyjadřovat.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[7] Před přistoupením k meritu věci, tj. posouzení důvodnosti kasační stížnosti, se Nejvyšší správní soud musel nejdříve zabývat otázkou její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[8] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[9] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna v tomto usnesení citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení rovněž uvedl, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti, stanovených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž též uvést, v čem stěžovatel spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

[10] V tomtéž usnesení poskytl Nejvyšší správní soud typový výčet situací, kdy bude podmínka podstatného přesahu významu kasační stížnosti nad vlastními zájmy stěžovatele zpravidla splněna. *„O přijatelnou kasační stížnost se může zpravidla, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, což znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se pak v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.“*

[11] Stěžovatel uvedl, že přijatelnost jeho kasační stížnosti je možné shledat v tom, že napadený rozsudek je zatížen zásadní vadou, která mohla mít dopad do jeho hmotně právního postavení, neboť krajský soud aproboval nesprávné vyhodnocení možnosti jeho vnitřního přesídlení v rámci Tuniska žalovaným.

[12] Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti (pravomocnému) rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví; předmětem řízení o kasační stížnosti je proto přezkum napadeného soudního rozhodnutí, přičemž přijatelnost kasační stížnosti je třeba odvozovat od právních otázek, na výsledku jejichž posouzení je kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu zbudováno. V tomto smyslu je zpravidla rozsah a správnost zjištění relevantního skutkového stavu žalovaným otázkou dokazování, které probíhá v každém řízení individuálně; z uvedené individuality pak plyne rozdílná relevance určitých dokazovaných skutečností pro následné právní posouzení, jež je projevem zde dominující zásady volného hodnocení důkazů. Typové důvody přijatelnosti vymezené pod bodem 4) písm. a) a b) usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, se vážou k otázkám právním a jejich řešení právě správním soudem, nikoli správním orgánem. Jestliže tedy stěžovatel v nyní projednávané věci vytýká v kasační stížnosti nesprávné posouzení možnosti jeho vnitřního přesídlení v rámci Tuniska především žalovanému, jedná se o tvrzenou vadu, která není způsobilá být důvodem její přijatelnosti. S žalobní námitkou směřující proti předmětnému pochybení žalovaného se krajský soud v napadeném rozsudku vypořádal tak, že *„obtíže ze strany rodiny jeho bývalé přítelkyně jsou naprosto nepřesvědčivé, a pokud by vůbec přicházely v úvahu, pak lze souhlasit s odůvodněním žalovaného v tom, že od roku 2008, kdy mu mělo být vyhrožováno naposledy, uplynulo 10 let a je tedy velmi nepravděpodobné, že by se mu rodina přítelkyně chtěla ještě pomstít. Úvahy žalovaného, které uvedl ohledně „přestěhování se do jiného*

pokračování
místa", byly proto naprosto zbytečné". Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvodem přijatelnosti podané kasační stížnosti by mohla být pouze skutečnost, kdyby se krajský soud svým právním posouzením o nadbytečnosti úvah žalovaného ohledně vnitřního přesídlení, pročež se blíže nezabýval jejich přezkumem, dopustil hrubého pochybení, bez nějž by bylo možné důvodně usuzovat na odlišné rozhodnutí ve věci. Stěžovatel ve své žádosti o mezinárodní ochranu mimo jiné uvedl, že mu hrozí nebezpečí ze strany rodiny jeho bývalé přítelkyně, která se mu chtěla pomstít za to, že s ní přes jejich nesouhlas udržoval intimní vztah, přičemž členové této rodiny mu naposledy vyhrožovali v roce 2007 či 2008 a od té doby z jejich strany již žádné další nebezpečí nepociťoval, a to přestože z vlasti odcestoval až v roce 2014. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí naznal, že tuto obavu nelze označit za odůvodněný strach z pronásledování, neboť i případné ohrožující jednání ze strany znepřátelené rodiny nikterak nesouvisí s taxativně vymezenými azylovými důvody [jimiž je dle § 12 písm. b) zákona o azylu též odůvodněný strach z pronásledování, ovšem z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů]; žalovaný neudělil stěžovateli mezinárodní ochranu s ohledem na neshledání jakéhokoli azylového důvodu, nepostavil tedy své rozhodnutí na možnosti vnitřního přesídlení jakožto na rozhodujícím kritériu. Jestliže za této situace krajský soud dospěl k závěru, že se otázkou možnosti vnitřního přesídlení stěžovatele nemusel žalovaný vůbec zabývat, neboť nebezpečí ze strany rodiny jeho bývalé přítelkyně považoval za nepřesvědčivé a navíc velmi nepravděpodobné, pak se tímto právním názorem rozhodně hrubého pochybení při výkladu hmotného práva nedopustil; jednalo se totiž ze strany krajského soudu o zhodnocení skutkového stavu věci a jemu odpovídající argumentace žalovaného, nikoliv o interpretaci právní normy.

[13] Stěžovatelem tvrzený důvod přijatelnosti kasační stížnosti, tj. pochybení krajského soudu, by mohl obstát jen v krajních případech, pokud by v průběhu řízení o žalobě došlo k tak hrubým vadám, které by svojí povahou stály proti samotným základním zásadám přezkumného soudního řízení, případně pokud by rozhodnutí soudu vykazovalo tak extrémně závažné nedostatky, že by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat je bez povšimnutí. Takovými vadami však napadený rozsudek, ani řízení, které mu předcházelo, zjevně netrpí. Napadený rozsudek není stižen vadou nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost), není zde ani jiná vada řízení před soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, krajský soud se nedopustil ani žádného judikaturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva. Vypořádal stěžovatelem uplatněnou námitku obsaženou v žalobě, jeho úvahy jsou jasné a srozumitelné. Jen samotná polemika stěžovatele s právními závěry, které krajský soud ve věci zaujal a které zjevně nejsou v příkrém rozporu se skutkovými zjištěními, pak důvodem přijatelnosti není. K žádnému porušení práva na spravedlivý proces, natož pak porušení extrémnímu, tedy v projednávané věci nedošlo, pročež podmínky přijatelnosti kasační stížnosti nejsou splněny.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[14] S ohledem na skutečnost, že stěžovatel nepředestřel žádnou otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury, přičemž takovou otázku nenalezl soud ani *ex offo* z obsahu spisu, ani z popisu skutečností samotným stěžovatelem, nemohl

Nejvyšší správní soud dospět k jinému závěru, než že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou. O věci přitom rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

[16] Usnesením krajského soudu ze dne 4. 5. 2018, č. j. 61 Az 15/2018 – 18, byl stěžovateli ustanoven zástupcem z řad advokátů Mgr. Ladislav Bárta, advokát se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Ustanovený zástupce není plátcem daně z přidané hodnoty. Celková odměna tedy činí částku ve výši 3400 Kč, která mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu